

Lese- og kartleggingsplan

1. – 7. trinn

Frå byrjaropplæring (lære å lese) til den andre leseopplæringa (lese for å lære)

Innhald

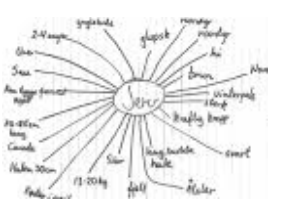

1. trinn – Byrjaropplæringa	3
2. trinn – Byrjaropplæringa	6
3. trinn – Den andre leseopplæringa	9
4. trinn – Den andre leseopplæringa	12
5. trinn – Den andre leseopplæringa	15
6. trinn – Den andre leseopplæringa	18
7. trinn – Den andre leseopplæringa	21

1. trinn – Byrjaropplæringa

Overordna mål: Elevane på 1. trinn skal utvikle gode avkodingsdugleikar, lære alle bokstavane og lydane, og lese ord og enkle setningar med flyt og samanheng.

Ansvarleg: Kontaktlærer/timelærer. Men HUGS :.... Alle lærarar er leselærar !

Om elevar strevar med lesing, er det viktig med dynamisk kartlegging, vurdere respons og effekt på tiltaka med intervall på 6 -10 veker.

Kartlegging - Haust	Kartlegging - Vår	Læringsstrategiar	Observasjonsverktøy haust og vår	Arbeidsmåtar
<p>Obligatorisk: Bokstavprøven frå Lesesenteret eller anna bokstavkartlegging som skulen nyttar.</p> <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aski Raski - KTI (kontrollert teiknetest) - Min egen leseutvikling (Lundberg) - Elevens leseutvikling (Lundberg) - Begrepsforståing. Grunnlag for begynnaropplæring. (Lunde; Løge.) - Screening-språkleg medvit - Ordriket 	<p>Obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - UDIR Lesing 14.03-06.04 <p>(2022 inneverande k.prøver, dei nye i 23) Bokstavprøven frå Lesesenteret eller anna bokstavkartlegging som skulen nyttar.</p> <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aski Raski - KTI (kontrollert teiknetest) - Min egen leseutvikling (Lundberg) - Elevens leseutvikling (Lundberg) - Begrepsforståing Grunnlag for begynnaropplæring. (Lunde; Løge.) - Kontrollert teiknetest - Screening-språkleg medvit - Bokstavprøven - Ordriket 	<p>- Bruke bileta aktivt i møte med ny tekst (førlesing)</p> <p>-Tankekart (fri assosiasjon)</p> 	<p>Leselos eller SOL</p> <p>Leselos:</p> <p>SOL: Nivå 1-2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tidleg fonologisk lesing (nivå 3) - Forstår det alfabetiske prinsipp - Les ved hjelp av lydbindings-strategi - SOL- frist for føring av endringar i Engage:før utviklings- samtale (haust /vår) 	<ul style="list-style-type: none"> - Bokstavinnlæring - Arbeid med språkleg medvit - Arbeidsplan med oppgåver knytt opp til språkleg medvit - Stasjonsundervisning - Rettleia lesing - Repetert lesing - Systematisk innlæring av ord og omgrep i alle fag - Litteraturformidling - Legge til rette for eiga lesing (t.d. lesekvart) - Arbeid med å automatisere høgfrekvente ord (100-ordslista) - Vekeord - Intensive lesekurs /På sporet

Når elevane er ferdig med 1.trinn, er målet at dei fleste skal ha lært:

- Å kople lyd og bokstav. Kjenne alle lydene.
- Kunne alle bokstavane i alfabetet, både store og små. Kunne skrive dei store bokstavane og lese dei små.
- Kunne riktig lese- og skriveretning.
- Lese, og gjere seg kjent med enkle tekstar og bøker.
- Å kunne forstå enkle plakatar, handlelappar og liknande. (Autentiske lesetekstar)
- Tekstskaping på PC.

Korleis jobbar skulen for å få dette til:

- Bokstavinnlæring
- Rim, rytme, reglar og språkleiker.
- Språkleg bevisstheit (Frost).
- Lytte ut framlyd, innlyd og utlyd. (analyse)
- Lydmetode som hovudmetode.
- Trekkje saman lydar til ord. (syntese)
- Stavingar, ordstammar, morfem og lydrette ord.
- Ordbilete.
- Førlesing, undervegslesing og etterarbeidsfase. (Metakognitiv lesing)
- Dagleg lesetrening med tilpassa leselekse kvar dag.
- Rettleia lesing.
- Medlesing.
- Parlesing.
- Aski Raski, øving på data app.
- Høgfrequente ord.
- Aktiv bruk av skulebiblioteket.
- Delta i leseaksjonar.
- Teiknekart/tankekart.

.....Eleven vil få tett oppfølging av leseutviklinga si, og i tillegg ha ulik kartlegging som viser kva eleven meistrar.

Kompetansemål etter 1. trinn	Materiellbank
<ul style="list-style-type: none">• Lese og lytte til forteljing, eventyr, songtekstar, faktabøker og andre tekstar på BM og NN og i omsetjing frå samiske og andre språk, og samtale om kva tekstane betyr.• Velje bøker på bibliotek ut frå eigne interesser og dugleik• Lese tekstar med flyt og forståing og bruke lesestrategiar målretta for å lære.• Utforske og formidle tekstar gjennom samtale, skriving, leik, bevegelse og andre kreative uttrykk.• Samtale om forskjellen mellom meiningar og fakta i tekstar.	<ul style="list-style-type: none">• Læreverk på trinnet• Apper: GraphoGame.• På sporet ABC.• Lesekorpset (NRK s.)• Bookcreator• Creaza• Aski Raski• Skolen• Wizkids• Salaby• Haugstad• Leseforståing start• Leseforståing 1• Tuba Luba-perm• Nysgjerrigper• Biblioteket: bok-kasse• Lettlesbøker• Språkløyper

2. trinn – Byrjaropplæringa

Overordna mål: Elevane på 2. trinn skal kunne lese med flyt og samanheng og forståing, og bruke enkle lesestrategiar.

Ansvarleg: Kontaktlærer/timelærer. Men HUGS : Alle lærarar er leseleiarar !

Om elevar strevar med lesing, er det viktig med dynamisk kartlegging, vurdere respons og effekt på tiltaka med intervall på 6-10 veker.

Kartlegging - Haust	Kartlegging - Vår	Læringsstrategiar	Observasjonsverktøy haust og vår	Arbeidsmåtar
<p>Obligatorisk: Retest av elevar i kritisk sone-Udir lesing 1.</p> <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aski Raski - Min egen leseutvikling (Lundberg) - Elevens leseutvikling (Lundberg) - Bokstavprøven 	<p>Obligatorisk:</p> <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aski Raski - Min egen leseutvikling (Lundberg) - Elevens leseutvikling (Lundberg) - Bokstavprøven 	<p>Strukturert tankekart</p> 	<p>Leselos eller SOL</p> <p>Leselos:</p> <p>SOL: Automatisert fonologisk lesing (nivå 4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan lese nonord - Lydbinding, ikkje lydplukking - SOL- frist for føring av endringar i Engage:før utviklings- samtale (haust /vår) 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeid med språkleg medvit - Stasjonsundervisning - Rettleia lesing - Repetert lesing - Systematisk innlæring av ord og omgrep i alle fag - Litteraturformidling - Legge til rette for eiga lesing (t.d lesekvart) - Arbeid med å automatisere høgfrequente ord (100-ordslista) - Vekeord (omgrepslæring) - Intensive lesekurs/På sporet

Når eleven er ferdig med 2.trinn, er målet at dei fleste skal ha lært:

- Å kunne skilje mellom vokalar og konsonantar.
- Diftongar og komplekse grafem.
- Å vite kva ei setning er.
- Å arbeide med ordkjeder og samansette ord.
- Å kunne forstå enkle oppskrifter, handlelappar og liknande. (Autentiske lesetekstar)
- Å kunne lese ein samanhengande tekst. Eleven skal kunne avkode (lese) og forstå innhaldet.
- Faktalesing og nøkkelord.
- Å lese aldersadekvat tekst med flyt. Ver merksam på avkoding, leseforståing og leseflyt. (Høgtlesing ca. 40 ord pr. minutt.)

Metodar:

- Luketekst.
- Tankekart.
- SALTO.
- VØL.
- Nøkkelord.
- Tilpassa leselekse. Vekeord.
- Drill inn dei 100 mest brukte orda (dei høgfrekvente).
- Førlesing, undervegslesing og etterarbeidsfase. (Metakognitiv lesing)
 - Aktiv bruk av skulebiblioteket. Lese heime i valfri bok i 15 min. per dag.
- Rettleia lesing, parlesing og medlesing av tilpassa tekst.
- Lese på tid (repetert lesing).
- Aski Raski.
- Diktat, gjenforteljning og drama.
- Songtekstar.
- Delta i leseaksjonar om skulen har det.

.....Skulen har obligatoriske og valfrie kartleggingsverktøy ein nyttar for å sjå om eleven når måla. Om ein er bekymra for resultatane må ein sjå om det trengst meir tilpassing av lese teksten.

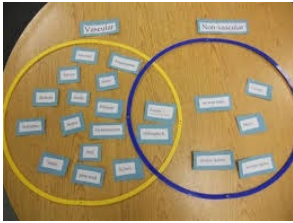

Kompetansemål etter 2. trinn	Materiellbank
<ul style="list-style-type: none"> • Lytte til og samtale om skjønnlitteratur og sakprosa (bm og nn) • Lese og låne bøker frå biblioteket • Uttrykke tekstoplev. gjennom lek, song, teikning, skriving... • Samtale om og beskrive korleis ord vi brukar kan påverke andre • Leike med rim, rytme og lytte ut språklyda og stavingar i ord • Trekkje bokstavlydar saman til ord under lesing og skriving • Lese med samanheng og forståing på papir og digitalt og bruke enkle strategiar for leseforståing 	<ul style="list-style-type: none"> • Skulebiblioteket • Læreverk på trinnet • Apper: Graphogame, bokstavkongen... • Bookcreator • Creaza • Aski Raski • Skolen • Wizkids • Salaby • Haugstad • Johnsbråten • Leseforståing start • Leseforståing 1 • Rettleia lesing • Tuba Luba-perm • Biblioteket: bok-kasse • Lettlesbøker • Språkløyper • Nysgjerrigper

3. trinn – Den andre leseopplæringa

Overordna mål: Elevane på 3. trinn skal (etter 4. trinn) kunne lese med flyt og forståing, og bruke lesestrategiar målretta for å lære.

Ansvarleg: Kontaktlærer/timelærer. Men HUGS :.... Alle lærarar er leseleiar !

Om elevar strevar med lesing, er det viktig med dynamisk kartlegging, vurdere respons og effekt på tiltaka med intervall på 6 -10 veker.

Kartlegging - Haust	Kartlegging - Vår	Læringsstrategiar	Observasjonsverktøy haust og vår	Arbeidsmåtar
<p>Obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - UDIR Lesing 17.-28.10 (NB! Frå 2022) <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aski Raski - Min egen leseutvikling (Lundberg) - Elevens leseutvikling (Lundberg) - Orddiktat (Johnsen) 	<p>Obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - UDIR Lesing 17.-28.10 (NB! Frå 2022) <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aski Raski - Min egen leseutvikling (Lundberg) - Elevens leseutvikling (Lundberg) - Orddiktat (Johnsen) 	<p>Vennediagram</p> <p>Prosessnotat</p>	<p>Leselos eller SOL</p> <p>Leselos:</p> <p>SOL: Tidleg ortografisk lesing (nivå 5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Les større delar av ord, kjenner att ortografiske mønstre - Parate ordbilete - SOL- frist for føring av endringar i Engage:før utviklings- samtale (haust /vår) 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeid med språkleg medvit - Rettleia lesing - Repetert lesing - Systematisk innlæring av ord og omgrep i alle fag - Litteraturformidling - Legge til rette for eiga lesing (t.d lesekvart) - Arbeid med å automatisere høgfrequente ord (220-ordslista) - Arbeid med lesestrategiar - Intensive lesekurs/På sporet - Medvit kring leselekser - Vekeord (omgrepslæring)

Når elevane er ferdig med 3.trinn, er målet at dei fleste skal ha lært.

- Å kunne lese høgt for andre.
- Å kunne forstå enkle oppskrifter, hundrelappar og liknande. (Autentiske lesetekstar)
- Å lese ein fagtekst, og ha forståing for det som står der.
- Å kunne reflektere over ein enkelt tekst.
- Å kunne lese skjermtekst, som Aski Raski.
- Å lese aldersadekvat tekst med flyt. Ver merksam på avkoding, leseforståing og leseflyt. (Høgtlesing ca. 60 ord pr. minutt.)

Metodar:

- Førlesing, undervegslesing og etterarbeidsfase. (Metakognitiv lesing)
- Lese på tid (repetert lesing).
- Tankekart og styrkenotat. VØL, SALTO og Venn-diagram.
- Nøkkelord.
- Tilpassa leselekse, vekas ord.
- Aktiv bruk av skulebiblioteket. Lese i sjølvvalt bok i 15 min. per dag.
- Rettleia lesing, parlesing og medlesing av tilpassa tekstar.
- Diktat og rettskriving
- Gjenforteljning.
- Songtekstar.
- Delta i leseaksjonar om skulen har dette.

.....Skulen har obligatoriske og valfrie kartleggingsverktøy ein nyttar for å sjå om eleven når måla. Om ein er bekymra for resultatane må ein sjå om det trengst meir tilpassing av lesestoffet.

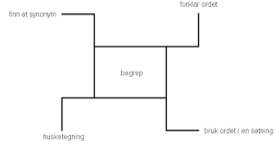

Kompetansemål etter 3. trinn	Materiellbank
<ul style="list-style-type: none"> • Lese og lytte til forteljing, eventyr, songtekstar, faktabøker og andre tekstar på BM og NN og i omsetjing frå samiske og andre språk, og samtale om kva tekstane betyr. • Velje bøker på bibliotek ut frå eigne interesser og dugleik • Lese tekstar med flyt og forståing og bruke lesestrategiar målretta for å lære. • Utforske og formidle tekstar gjennom samtale, skriving, leik, bevegelse og andre kreative uttrykk. • Samtale om forskjellen mellom meiningar og fakta i tekstar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skulebiblioteket • Læreverk på trinnet • Bookcreator • Creaza • Aski Raski • Skolen • Wizkids • Salaby • Leseforståing 2 • Rettleia lesing • Biblioteket: bok-kasse • Lettlesbøker • Språkløyper • Nysgjerrigper

4. trinn – Den andre leseopplæringa

Overordna mål: Elevane på 4. trinn skal kunne lese med flyt og forståing, og bruke lesestrategiar målretta for å lære.

Ansvarleg: Kontaktlærer /timelærer. Men HUGS :.... Alle lærarar er leseleiar !

Om elevar strevar med lesing, er det viktig med dynamisk kartlegging, vurdere respons og effekt på tiltaka med intervall på 6-10 veker.

Kartlegging - Haust	Kartlegging - Vår	Læringsstrategiar	Observasjonsverktøy haust og vår	Arbeidsmåtar
<p>Obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ventar på test frå Udir <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordkjedetesten - Orddiktat (Johnsen) - Aski Raski - Arbeid med ord 	<p>Obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ventar på test frå Udir <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordkjedetesten - Orddiktat (Johnsen) - Aski Raski - Arbeid med ord 	<p>Omgrepskart (ordkart)</p> <p>Omgrepskartet skal hjelpe elevane å forstå og utvide tydinga av eit omgrep.</p>	<p>Leselos eller SOL</p> <p>Leselos:</p> <p>SOL: Automatisert ordgjenkjenning (nivå 6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hurtig, nøyaktig og uanstrengt - Oppfattar den «raude tråden» - Kan forstå ein skriftleg instruksjon - SOL- frist for føring av endringar i Engage:før utviklings- samtale (haust /vår) 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeid med språkleg medvit - Rettleia lesing - Repetert lesing - Systematisk innlæring av ord og omgrep i alle fag - Litteraturformidling - Legge til rette for eiga lesing (t.d lesekvart) - Arbeid med å automatisere høgfrekvente ord (220-ordlista) - Arbeid med lesestrategiar - Arbeide med ulike teksttypar (samansette, multiple, ...) - Intensive lesekurs/På sporet - Medvit kring leselekser - Vekeord (omgrepslæring)

Når elevane er ferdig med 4. trinn, er målet at dei fleste skal ha lært:

- Å kunne ta i bruk førforståing i møte med ein tekst.
- Å tilpasse lesestrategiar etter behov.
- Å kunne hente informasjon frå ulike media.
- Å kunne bruke skulebiblioteket på ein målretta måte.
- Å kunne forstå oppskrifter, rettleiingshefte og liknande. (Autentiske lesetekstar)
- Å kunne skrive ein kort bokmelding.
- Å kunne leggje fram prosjektarbeid med nokre medelevar.
- Å lese tekstar på ulike måtar.
- Å lese og kunne formidle dikt/eventyr og songtekstar gjennom dramatisering og framføring.
- Å lese aldersadekvat tekst med flyt. Ver merksam på avkoding, leseforståing og leseflyt. (Høgtlesing ca. 70 ord pr. minutt.)

Metodar:

- Førlesing, undervegslesing og etterarbeidsfase. (Metakognitiv lesing)
- Dagleg lesestund
- Repetert lesing.
- Rettleia lesing, parlesing og medlesing.
- Biblioteks besøk. Delta i leseaksjonar om skulen har dette.
- Aski Raski og skjermtekst.
- Eigenvurdering.
- VØL, SALTO, Venn-diagram, kolonnenotat og tankekart.

.....Skulen har obligatoriske og valfrie kartleggingsverktøy ein nyttar for å sjå om eleven når måla. Om ein er bekymra for resultatane må ein sjå om det trengst meir tilpassing av lesestoffet.

Kompetansemål etter 4. trinn	Materiellbank
<ul style="list-style-type: none">• Lese og lytte til forteljing, eventyr, songtekstar, faktabøker og andre tekstar på BM og NN og i omsetjing frå samiske og andre språk, og samtale om kva tekstane betyr.• Velje bøker på bibliotek ut frå eigne interesser og dugleik• Lese tekstar med flyt og forståing og bruke lesestrategiar målretta for å lære.• Utforske og formidle tekstar gjennom samtale, skrivning, lek, bevegelse og andre kreative uttrykk.• Samtale om forskjellen mellom meiningar og fakta i tekstar	<ul style="list-style-type: none">• Skulebiblioteket• Læreverk på trinnet• Bookcreator• Creaza• Aski Raski• Skolen• Wizkids• Salaby• Leseforståing 3• Rettleia lesing• Biblioteket: bok-kasse• Lettlesbøker• Språkløyper• Nysgjerrigper

5. trinn – Den andre leseopplæringa

Overordna mål: Elevane på 5. trinn skal kunne lese ulike tekstar til ulike formål, kunne snakke om form og innhald, og nytte lesestrategiar til formålet.

Ansvarleg: Kontaktlærer/timelærer. Men HUGS : Alle lærarar er leseleiar !

Om elevar strevar med lesing, er det viktig med dynamisk kartlegging, vurdere respons og effekt på tiltaka med intervall på 6 -10 veker.

Kartlegging - Haust	Kartlegging - Vår	Læringsstrategiar	Observasjonsverktøy haust og vår	Arbeidsmåtar
<p>Obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nasjonale prøvar - SOL- føring av endringar i Engage - Kartleggaren <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordkjedetesten - Orddiktat (Johnsen) - Aski Raski - Arbeid med ord 	<p>Obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nasjonale prøvar - SOL- føring av endringar i Engage - Kartleggaren <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordkjedetesten - Orddiktat (Johnsen) - Aski Raski - Arbeid med ord 	<p>- BISON (Zeppelin)</p> <p>- To-kolonne-notat</p> <p>To-kolonne:</p> <p>Rammenotat egner seg til å organisere informasjon frå fleire sidestilte område.</p>	<p>Leselos eller SOL</p> <p>Leselos:</p> <p>SOL: Økt automatisering og leseflyt (nivå 7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - God intonasjon - God hastigheit og forståing - SOL- frist for føring av endringar i Engage:før utviklings- samtale (haust /vår) 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeid med språkleg medvit - Rettleia lesing - Repetert lesing - Systematisk innlæring av ord og omgrep i alle fag - Litteraturformidling - Legge til rette for eiga lesing (t.d lesekvart) - Arbeid med å automatisere høgfrequente ord (500-ordslista) - Arbeid med lesestrategiar - Arbeide med ulike teksttypar (samansette, multiple, ...) - Grej Of The Day - Lesekurs/På sporet - Medvit kring leselekser - Vekeord (omgrepslæring)

Når elevane er ferdig med 5.trinn, er målet at dei fleste skal ha lært:

- Å kunne sjå at ein kan tilpasse lesestrategiar etter behov.
- Å kunne forstå oppskrifter, rettleiingshefte og liknande. (Autentiske lesetekstar)
- Å kunne skimlese for å finne fakta i ein tekst.
- Å kunne lese med god rytme og leseforståing.
- Å vidareutvikle og styrke allereie innlærte ferdigheiter innafør lesing.
- Å kunne lese for yngre elevar.
- Å lese aviser og presentere nyhende i klassen.
- Å byrje med å reflektere over tekstar.
- Å byrje med å argumentere for og i mot.
- Å lese aldersadekvat tekst med flyt. Ver merksam på avkoding, leseforståing og leseflyt. (Høgtlesing ca. 80 ord pr. minutt.)

Metodar:

- Hente informasjon frå ulike media der ein vidareformidlar kunnskapen munnleg.
- Sjå på skjermttekst med kjeldekritikk.
- Klare å skilje mellom fagtekst og skjønnlitterære tekstar.
- Stillelesing og høgtlesing.
- Lese for kvarandre. Munnleg framføring av tekstar
- Lese tekst kvar dag.
- Førlesing, undervegslesing og etterarbeidsfase. (Metakognitiv lesing)
- Djupnelæring.
- Rettleia lesing og repetert lesing.
- Aski Raski.
- Bokmelding.
- VØL, SALTO, Venn-diagram, kolonnenotat og tankekart.

...Skulen har obligatoriske og valfrie kartleggingsverktøy ein nyttar for å sjå om eleven når måla. Om ein er bekymra for resultatane må ein sjå om det trengst meir tilpassing av leseteksten.

Kompetansemål etter 5. trinn	Materiellbank
<ul style="list-style-type: none"> • Lese lyrikk, noveller, fagtekstar, og annan skjønnlitteratur og sakprosa på bm, nn, svensk og dansk, og samtale om formål, form og innhald. • Lese samiske tekstar på norsk og samtale om verdiane som kjem til uttrykk, og korleis stadnamn og personnamn som inneheld dei samiske bokstavane blir uttalte. • Orienter seg i faglege kjelder på bibliotek og digitalt, vurdere kor pålitelege kjeldene er, og vise til kjelder i eigne tekstar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke lesestrategiar tilpassa formålet med lesinga • Skulebiblioteket • Læreverk på trinnet • Bookcreator • Creaza • Aski Raski • Skolen • Wizkids • Elevkanalen • Wevideo • Minecraft • Salaby • Leseforståing 4 • Rettleia lesing • Biblioteket: bok-kasse • Lettlesbøker • Språkløyper • Ordriket på nett • Øvehefter Kartleggeren • Malimo gratisressurser • Ung.forskning.no • Nysgjerrigper

Når elevane er ferdig med 6.trinn, er målet at dei fleste skal ha lært:

- Å skrive leselogg.
- Å meistre å lese ulike sjanrar for kvarandre.
- Å lese ei avis og kunne vidareformidle innhaldet.
- Å kunne forstå oppskrifter, rettleiingshefte og liknande. (Autentiske lesetekstar)
- Å delta i gruppearbeid, kunne både prate og lytte.
- Å lage figurdikt, reklametekstar, teikneserie og bilete.
- Å designe (digitalt eller fysisk) framsida på bok/hefte/skuleavis.
- Å framføre PowerPoint presentasjon eller liknande til klassen eller ei lita gruppe.
- Å lese høgt, dramatisere.
- Å lese aldersadekvat tekst med flyt. Ver merksam på avkodning, leseforståing og leseflyt. (Høgtlesing ca. 90 ord pr. minutt.)

Metodar:

- Hente informasjon frå ulike media med munnleg vidareformidling.
- Sjå på skjermttekst med kjeldekritikk.
- Bruke varierte strategiar i arbeid med fagtekst og skjønnlitterære tekstar.
- VØL, SALTO, Venn-diagram, kolonnenotat og tankekart.
- Førlesing, undervegslesing og etterarbeidsfase. (Metakognitiv lesing)
 - Munnleg framføring av tekstar.
- Djupnelæring.
- Lese tekst kvar dag. Stillelesing og høgtlesing.
- Rettleia og repetert lesing.
- Aski Raski.
- Bokmelding og gjerne forfattarbesøk på skulen eller biblioteket.
- Lese for kvarandre.

.....Skulen har obligatoriske og valfrie kartleggingsverktøy ein nyttar for å sjå om eleven når måla. Om ein er bekymra for resultatane må ein sjå om det trengst meir tilpassing av lesestoffet.

Kompetansemål etter 6. trinn	Materiellbank
<ul style="list-style-type: none">• Lese lyrikk, noveller, fagtekstar, og annan skjønnlitteratur og sakprosa på bm, nn, svensk og dansk, og samtale om formål, form og innhald.• Lese samiske tekstar på norsk og samtale om verdiane som kjem til uttrykk, og korleis stadnamn og personnamn som inneheld dei samiske bokstavane blir uttalte.• Orienter seg i faglege kjelder på bibliotek og digitalt, vurdere kor pålitelege kjeldene er, og vise til kjelder i egne tekstar.• Bruke lesestrategiar tilpassa formålet med lesinga	<ul style="list-style-type: none">• Skolen• Wizkids• Elevkanalen• Wevideo• Minecraft• Salaby• Språkløyper• Ordriket på nett• Øvehefter Kartleggeren• Malimo gratisressurser• Ung.forskning.no• Nysgjerrigper• Avisveke

7. trinn – Den andre leseopplæringa

Overordna mål: Elevane på 7. trinn skal kunne lese ulike tekstar til ulike formål, kunne snakke om form og innhald, og nytte lesestrategiar til formålet.

Ansvarleg: Kontaktlærer/ timelærer. Men HUGS : Alle lærarar er leseleærar !

Om elevar strevar med lesing, er det viktig med dynamisk kartlegging, vurdere respons og effekt på tiltaka med intervall på 6 -10 veker.

Kartlegging - Haust	Kartlegging - Vår	Læringsstrategiar	Observasjonsverktøy haust og vår	Arbeidsmåtar
<p>Obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartleggaren <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordkjedetesten - Orddiktat (Johnsen) - Aski Raski 	<p>Obligatorisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartleggaren <p>Valfritt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordkjedetesten - Orddiktat (Johnsen) - Aski Raski 	<p>Kunne velje føremålstenlege strategiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tankekart (fri assosiasjon) - Venn-diagram - Strukturert tankekart - Prosessnotat (matematikk) - Omgrepskart (ordkart) - BISON - Rammenotat - To-kolonnenotat - Nøkkelord 	<p>Leselos eller SOL</p> <p>Leselos:</p> <p>SOL: Økt automatisering og leseflyt (nivå 7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - SOL- frist for føring av endringar i Engage:før utviklings- samtale (haust /vår) 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeid med språkleg medvit - Rettleia lesing - Repetert lesing - Systematisk innlæring av ord og omgrep i alle fag - vekeord - Litteraturformidling - Legge til rette for eiga lesing (t.d lesekvart) - leselekse - Arbeid med å automatisere høgfrequente ord (500-ordslista) - Arbeid med lesestrategiar - Arbeide med ulike teksttypar (samansette, multiple, ...) - Lesekurs/På sporet

Når elevane er ferdig med 7. trinn, er målet at dei fleste skal ha lært:

- Å presentere stoff med og utan hjelpemidlar, der du har fokus på mottakargruppa.
- Å begrunne egne meiningar, lære å vere kritisk til egne og andre sine meiningar og ytringar.
- Det samiske alfabetet.
- Å kunne lese tekstar på nynorsk/bokmål, samisk og nordiske språk.
- Å kunne drøfte skjønnlitterære tekstar, ha forståing for språket si form og innhaldet.
- Å kunne arbeide med filosofiske tekstar.
- Å kunne forstå oppskrifter, rettleiingshefte og liknande. (Autentiske lesetekstar)
- Å kunne lese ei avis og gjere greie for kva ein har lese.
- Sjå TV-program og reklameinnslag, samtale og reflektere over det ein ser.
- Kommunikasjonsmodellen.
- Å samanlikne bok og film.
- Å lese aldersadekvat tekst med flyt. Ver merksam på avkoding, leseforståing og leseflyt. (Høgtlesing ca. 95 ord pr. minutt.)

Metodar:

- Lese tekst kvar dag.
- Stillelesing og høgtlesing.
- Lese for kvarandre.
- Bruke varierte strategiar i arbeid med fagtekst og skjønnlitterære tekstar.
- VØL, SALTO, Venn-diagram, kolonnenotat og tankekart.
- Munnleg framføring av tekstar
- Hente informasjon frå ulike media med munnleg vidareformidling.
- Sjå på skjermttekst med kjeldekritikk. Reklametekstar og mottakarbevisstgjeriing.
- Førlesing, undervegslesing og etterarbeidsfase. (Metakognitiv lesing)
- Djupnelæring.

(.....Skulen har obligatoriske og valfrie kartleggingsverktøy ein nyttar for å sjå om eleven når måla. Om ein er bekymra for resultatane må ein sjå om det trengst meir tilpassing av lese teksten.)

Kompetansemål etter 7. trinn	Materiellbank
<ul style="list-style-type: none"> • Lese lyrikk, noveller, fagtekstar, og annan skjønnlitteratur. Og sakprosa på bm, nn, svensk og dansk, og samtale om formål, form og innhald. • Lese samiske tekstar på norsk og samtale om verdiane som kjem til uttrykk, og korleis stadnamn og personnamn som inneheld dei samiske bokstavane blir uttalte. • Orienter seg i faglege kjelder på bibliotek og digitalt, vurdere kor pålitelege kjeldene er, og vise til kjelder i egne tekstar. • Bruke lesestrategiar tilpassa formålet med lesinga 	<ul style="list-style-type: none"> • Skulebiblioteket • Læreverv på trinnet • Bookcreator • Creaza • Aski Raski • Skolen • Wizkids • Elevkanalen • Wevideo • Minecraft • Salaby • Leseforståing 5 • Rettleia lesing • Biblioteket: bok-kasse • Språkløyper • Ordriket på nett • Øvehefter Kartleggeren • Malimo gratisressurser • Ung.forskning.no • Nysgjerrigper • Avisveke